

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum

Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek

Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:

FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum

Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für

Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:

FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EL

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 21. JUNI 1978 • EL, D-6 FRANKFURT/M 70 POSTFACH 70 0103 • Nr. 25.

Sokol jako idea

Je-li něco společného mezi současnou generací Čechů a Slováků a ostatními národy západního světa, to vědomí životní krize v přítomnosti a nejasných obav z budoucnosti.

Kam se poděla ona víra v nezadržitelný vědecký pokrok, z níž vyrůstala technická, hospodářská a politická velikost Evropy a Ameriky XIX. století?

Co vlastně vyrostlo z víry v socialistické ideje s jejich slibem spravedlnosti, lidské slušnosti a volného, šťastného života?

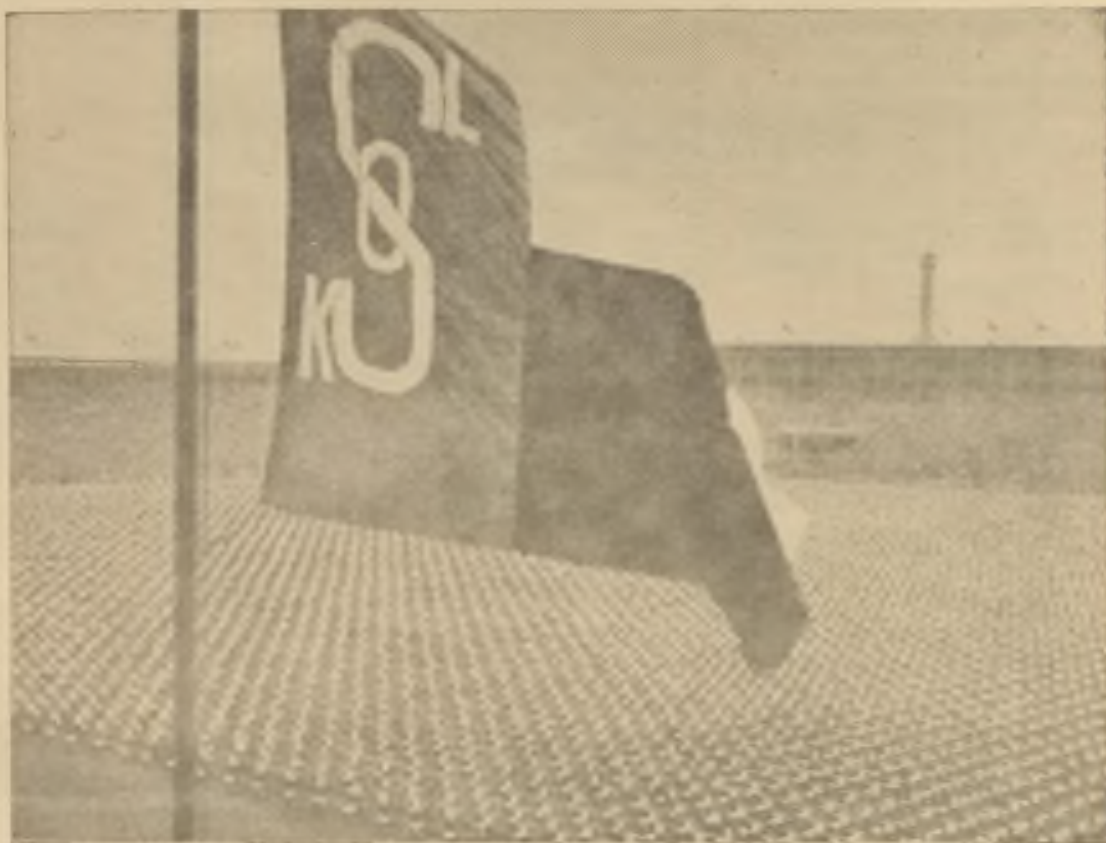
A co se zrodilo z oně vášnivě, fanatické víry Karla Marxe v lidskou společnost, v níž stát se svým násilím se rozplyne ve šťastnou lidskou rodinu, až diktatura proletariátu zničí jak vlastníky kapitálu, tak i soustavu vlastnictví výrobních prostředků a změní tím lidskou povahu v povahu andělskou?

Pokrok vědecký a pokrok ve vzdělání nejen že nezabránil katastrofám dvou světových válek — ale vytvořil v posledních dvou generacích typ člověka a životní styl, a technologické prostředky — jež ohrožují existenci lidské rasy zničením životních podmínek na zeměkouli. Z ideje socialismu vyrostla sociální rakovina uniových monopolů, které ohrožují chamtivostí požadavků a diktaturou stávek existenci velkých států, v nichž rozežirají podmínky pro civilizovaný život většiny a vytvářejí podmínky pro nástup permanentních diktatur typů fašistických. A idea komunismu jako lidského bratrství skončila skutečností lidského otroctví, v níž hrstka elitních otrokářů jako nová šlechta zotročuje lid systémem, který překonal všechny systémy otroctví, jež dosud poznala historie. Je možno se divit, že současná generace západního světa — a zejména jeho mládež — se zmitá v citové krizi a intelektuálních pochybnostech?

Je možno věřit, že dnešní a příští generace přijmou tento stav jako trvalý. Apathie stárí, pragmatismus dospělých a pathetický zmatek mládí, dorážejí nyní jako

vlny nejen na Čechy a Slováky doma a za hranicemi, ale na všechny národy západního světa. Jaký je tedy "náš úkol — směr — a cíl" v dnešní světové krizi, která nás spojuje svým způsobem všechny bez ohledu na hranice? Co můžeme očekávat z ideje Sokola a jeho historie?

Když Dr. Miroslav Tyrš napsal své poselství Sokolu v roce 1870, měl již své hlavní životní dílo za sebou. Tímto dílem byla jeho ucelená životní filosofie s názorem na člověka jako jednotlivce a jako člena lidské obce, se závěry co dělat, aby jeho život měl smysl a nobilitu, z nichž pramení lidská velikost i možnost přežití generací. Jeho "Náš úkol, směr a cíl", uveřejněný v prvním čísle "Sokola" roku 1871, se stal nejen filozofickým ústavním zákonem sokolské organizace, ale také osobní výzvou každému z jeho členů. V poměrech zoufale stísněných, jež vyšly z útlatu osmi generací po porážce Čechů na Bílé Hoře (1620), byl to první úplný filozofický systém, který spojoval přítomnost s budoucností v akci, jež byla zápasem o svo-

vodu osobní a svobodu národní a obě k lidské velikosti. Bez Tyršova filozofického systému první jednoty Sokola, založená v Praze r. 1862, (na ustavující valné hromadě se 140 účastníky), by se nebyla nikdy rozrostla v organizaci, která dle úřed-

Antonín Cekota

ních dat měla k 31. prosinci roku 1947, (před zničením sokolské organizace čs. satrapy sovětského komunismu), celkem 3,616 jednot a 1,004.987 členů, (mužů, žen, dorostu a žatstva). Kdyby Američané byli vytvořili ve své historii podobnou organizaci, měla by v dnešních USA přes 20,000.000 členů v 36.000 jednotách.

Jaká byla podstata Tyršovy filosofie, z čeho vyrostla, k čemu směřovala? Co podnítila v myslích a srdcích lidu, který žil v Čechách a na Moravě po osm generací a na Slovensku po třicet generací

v politické nesvobodě a kulturním a hospodářském útlatku?

Filozofické dílo Dr. Tyrše a jeho vliv na českou a slovenskou renesanci vyrostl z několika mohutných kořenů: z ducha a příkladu Hellady pátého a čtvrtého století př. Kr.; z italské renaissance XVII. století, která vyrostla ze stejných kořenů; z výbuchu francouzského ducha a citu, který francouzskou revolucí vytvořil moderní nacionalismus a roznítil víru v možnost lidské svobody jednotlivce a lidu; z biologické vědy XIX. století, (zejména Darwina), která vrhla světlo na historickou záhadu vzniku a zanikání národů.

V dějinách lidského myšlení je málo osobností, které dovedly rozeznat v životě a ve zkušenostech a osudech lidské rasy ony mohutné ideje a příklady, jež vytvářejí lidskou velikost a předestilovat je v myšlenkový systém, schopný vytvořit zdravého a silného člověka a silnou, svobodnou obec.

Dr. Miroslav Tyrš svým fi-

lozofickým dílem, jež přenesl do životní praxe Sokola, je jedním z mála mužů, který má co říci současné generaci v celém světě. Pokud jde o filosofii minulého století, je ve skutečnosti jediným, který se pokusil svým systémem myšlení a jeho praktickým prováděním vytvořit silného a tvořivého jednotlivce — který usiluje o uskutečňování svého životního smyslu a poslání ve svobodné lidské obci dobrovolně, z vlastní vůle a bez postraního úmyslu osobního zisku jakéhokoli druhu.

Bylo Tyršovým osudem a osudem Sokolství, že jeho filozofické dílo bylo vyjádřeno jazykem malého národa. Sokolské sloty, jež překonaly svým rozsahem a ovšem též i obsahem světové mezinárodní Olympiády, byly pouhou fyzickou formou Sokola. Jeho duchovní náplň, v níž Tyršova filosofie vytvořila tradici životního stylu tří generací, zůstala světu neznáma. Potopa propagačního (Pokrač. na str. 7)

ZDAR IV. SLETU V CURYCHU

O ČESKOSLOVENSKU

Ve Státním divadle

O. Stibora v Olomouci se připravuje instalace nové opony, která svou plochou 80 m² představuje největší ručně tkanou uměleckou tapisérii v Československu. Zhotovení opony, jež je dílem textilní výtvarnice a malířky O. Vítkové, začal prof. A. Kybala, trvalo 4 roky. Je v ní zatkáno přes 35 km kobercové vlněné příze, z níž byly vytvořeny více než 3 milióny vazebných uzlů. Na oponě je zachycen monumentální obraz Olomouce — její historická i moderní část, stylizovaný do městského znaku šachované orlice nad úrodnou a kvetoucí Hanou. Nechybí ani znakové iniciály "SPQO" — Senatus Populusque Olomouensis.

Hlobilův americký úspěch

Na gramofonové desce CO-RONET v USA (LPS 3030) vyšla nyní nahrávka neznámého komorního díla českého skladatele prof. Emila Hlobila "Kvartet pro saxofony" z roku 1974. Skladbu si objednal u skladatele Rascherova kvartet z New Yorku, zařadilo ji do svého nástrojového kuriózního repertoáru a hrává ji ve světě na svých koncertech. Její úspěch podnítil v USA i její vydání tiskem. Nonkonformismus je jen na export.

Veteran Car Club

plzeňského Syazarmu uspořádal třetí ročník jízdy historických vozidel do vrchu. Nejstarším mezi nimi — sjelo se jich letos 130 — byl francouzský Darracq z roku 1904. Z dalších zaujaly diváky o čtyři roky mladší RAF (obsah 4,5 l a ještě dnes dosahuje rychlosti 100 km/hod.), Bugatti 13 z roku 1911 a nejvzácnější vůz plzeňského klubu Salmson GS M. Na start se sjelo mj. i devět Aero 500 a 662 z počátku třicátých let, sedm vozů typu Praga-Piccolo a tři motocykly Čechie, patřící mezi nejdelší na světě. Nejsilnějšími jednostopými stroji však byly Indian z roku 1930 a o rok mladší Harley-Davidson s obsahem 1200 ccm.

Kdo by mohl poat zprávu o pobytu pana Leopolda Červinky, který odešel ze Zlína v roce 1949 jako student obchodní akademie. Pište do admin. A.L. značka "Zlín".

ŠVÉDSKO-ČSSR

Švédské velvyslanectví v Praze oznámilo, že z ČSSR byl v noci předtím vypovězen švédský obchodník Jiří Jaan, poté, co jej státní bezpečnost podrobila dlouhému výslechu. Švédská ambasáda se nedozvěděla žádné úřední důvody vypovězení. Jaan je bývalý československý státní občan, který se před lety stal švédským státním příslušníkem a zastupuje v řadě východoevropských zemí továrnu Ericsson, vyrábějící telefonní zařízení. Jaan přijel do Prahy, vedl po celý den jednání se zástupci telekomunikačních institucí a večer byl pak pozván na ministerstvo vnitra. Tam byl pak po celou noc vyslýchán a kolem čtvrté hodiny ranní propuštěn s tím, aby okamžitě opustil československé území. Jaan navštívil Prahu jako zástupce své firmy už několikrát, neboť československá vláda uzavírala s touto firmou řadu smluv.

Dne 7. června 1781

byla zahájena stavba pražského Stavovského divadla (nyní Tylovo). Bylo vybudováno na náklad hraběte F. A. Nostice-Rienecka architektem A. Haffeneckerem. Od roku 1920 je druhou scénou Národního divadla. Proslavilo se významnými premiérami, např. Mozartovým Donem Giovannim, za národního obrození Klicperovými a Tylovými, v druhé polovině třicátých let premiérami Čapkových her Bílá nemoc, RUR (o tomto dramatu pražský režim nerad slyší) a Matka.

Jeans za 4.000 Kčs

Podle zpráv ČTK se bude dvacetiletý podvodník Milan P., který už má za sebou jeden soudní trest, zodpovídat z dalšího trestního činu. Koncem dubna vyhlákal na Antonínovi F. před prodejnou Tuzex v Praze, Dlouhá třída 3.900 Kčs. s tím, že mu odprodá "texaskový (jeansový) komplet (kalhoty, vesta, bunda)", který má v šatně ve Slovanském domě, kde prý pracuje. Před Slovanským domem čekal ale marně. Podvodník Milan P. byl příslušníky VB vypátrán a zadržen. Naše pozn.: v Československu se šněli nepřetržitě už 35 let, ať už to byly cedníky před dvaceti léty nebo dnes studijní místa na vysokých školách, ale texasky za 4.000 Kčs? To tu ještě nebylo.

Před volbami v Portugalsku

Ještě tento měsíc se budou konat v Portugalsku prezidentské volby a po nich se začne jednat o nové vládě, což bude dovětek k parlamentním volbám, které se konaly v dubnu a v nichž se čtyři hlavní strany umístily v tomto pořadí: socialisté, lidová demokracie, demokratický střed a komunisté. První tři strany chtějí v prezidentských volbách podporovat šéfa generálního štábu portugalské armády Eaneše. Komunisté mají vlastního kandidáta, ale jiné radikální levicové kruhy bude v presi-

ZÁPLETKA NSR-ČSSR

Mezi Československem a Německou spolkovou republikou došlo opět k diplomatické zápletce. Stalo se tak u příležitosti pražského zájezdu Berlínské filharmonie a jejího dirigenta Herberta von Karajana. Západoněmeckému velvyslanci v Praze Gerhardu Ritzlovi bylo minulý týden znemožněno, aby přivítal orchestr a jeho vedoucího při příletu na pražské letiště. Českoslovenští kulturní představitelé se také nezúčastnili recepcí, kterou velvyslanec na počest umělců uspořádal. Velvyslanec NSR v Praze se druhý den telefonicky spojil se svým ministerstvem v Bonnu. Bonnský státní tajemník Peter Hermes pak proti postupu československých úřadů protestoval u pražského velvyslance v Bonnu Jiřího Goetze. Hermes řekl, že Německá spolková republika pokládá tuto zápletku za velmi vážnou, a vyslovil naději, že se nebude opakovat. Západoněmeckému velvyslanci v Praze pak bylo povoleno, aby se s berlínskými filharmoniky a Herbertem von Karajenem rozloučil při jejich odletu do Salzburgu. Oficiálně nevyšel nájevo žádný důvod k celé této zápletce.

dentských volbách zastupovat bývalý šéf bezpečnosti Carvalho. Nejvyšší soud diskvalifikoval jako dalšího kandidáta, představitele přestěhovalců z bývalých afrických kolonií, ale zato legalizoval kandidaturu dosavadního ministerského předsedy Azeveda. Toto rozhodnutí bylo těžkou za kontroversemi, zda Azevedo, který sám přiznal, že nemá za sebou organizovanou podporu a že by jeho úspěch nad favorizovaným kandidátem Eanešem byl jakýmsi zázrakem, splnil předepsané formality.

Zatím se vrátil portugalský ministr zahraničí Antunes z návštěvy v Moskvě, kde byl přijat také generálním tajemníkem Brežněvem. Na tiskové konferenci v Lisabonu Antunes prohlásil, že podle jeho dojmu chce Sovětský svaz dále rozvíjet proces uvolňování napětí, ne-

bot' nevidí žádnou jinou alternativu. O svých jednáních se sovětskými představiteli Antunes oznámil, že byla obšírná a týkala se nejen uvolňování napětí, ale také situace ve Středomoří, na Blízkém východě a v Angole.

ČESKÉ KNIHY

Hasek Jar.: Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 3 knihy, ilustrace Jos. Lady, \$11.44.

Detektivky:

Erben V.: Osamělý mrtvý muž, \$3.00.

Crofts F. W.: 3 x inspektor French, \$8.55.

Waltari M.: Hvězdy to řeknou, \$2.95.

Zdarma na požádání: seznam gramofonových desek a knih.

F. Pancner, Importér
a zástupce Tuzexu
6514 W. Cermak Rd.
Berwyn, Ill. 60402

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103, Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfrstr. 85, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete ve Frankfurtu vyžádat nebo obdržít čistou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukážkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připsíte na složenku výše uvedené postscheckkonto, tedy: 3281 90-608. Postscheckamt Frankfurt/M. **Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, neboť nám ušetří vysoké bankovní poplatky.**

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obstrass, 8033 Zürich s poznámkou "Z. G. Americké listy P5622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46, —, pololetně DM 23. — čtvrtletně DM 11.50. Ve Švýcarsku SFr. 50.00, pololetně SFr. 25.00, čtvrtletně SFr. 13.00. V jiných zemích v příslušném přepočtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

PRIJEDETE-LI DO NEW YORKU

NAVŠTIVTE

Ruc Restaurant

JAROSLAV A NAĎA RUČOVÍ

312 EAST 72nd STREET, NEW YORK 21, N. Y.

Zdar IV. sletu Čs. Sokolstva v zahraničí

PRAJE

ŠTOLBA FUNERAL HOME, Inc:

23-86 31st Street (nedaleko Českého domova) — ASTORIA, L. I.

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Univexum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 826-1996. Vedoucí redaktor: J. Martínek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

DVĚ CESTY

Ferdinand Peroutka

Známa většina ve Spojených národěch při každé příležitosti i nepřiležitosti se usnává na obžalobě sionismu. Jakoby, jestliže sionismus bude odsouzen, stát Izrael byl odsouzen. Avšak když před 30 lety stát Izrael byl tvořen, nedělo se tak na sionistickém základě. Shromáždění států tenkrát věděli málo nebo nic o sionismu. Usnesli se na vytvoření státu Izrael z palčivých časových, morálních důvodů.

Za zakladatele sionismu je pokládán Theodor Herzl, elegantní vídeňský žurnalista a literát za císařského Rakouska. Psal divadelní hry, a jak někteří podezřívají, se stejnou snadností fantasie napsal knihu, která se stala biblí sionismu. Byl později kritizován, že málo věděl o judaismu, o židovské historii, o hebrejské řeči, a o východních židovských masách. Nedovedeme to posoudit. Ale v jedné — hlavní — věci Herzl se nemýlil.

Nemýlil se v pocitu, že židé jsou v nebezpečí. I když dbal na eleganci a v mnohém snad byl povrchní, měl silné vidění budoucnosti. Prorocky předvídal katastrofu, která přišla na židy za čtyřicet let po něm. Naléhal, aby židé začali spěchat, aby našli místo ve světě, kde by se shromáždili a byli sami mezi sebou, nevydání náladám v zemích, v nichž žili.

Jak se nakonec ukázalo Adolf Hitler byl mistrem krátkodobých úspěchů a fantastický bídil ve věcech velkých. Měl dva skoro metafyzické cíle, zakořeněné hluboko v jeho osobnosti: zničit židy a dobýt k německému prapěchu ohromné ruské prostory. Přepadl Rusko, ale konečným výsledkem této jeho války bylo, že ruští komunisté vnikli tak hluboko do západní Evropy, jak nikdo se neodvážil doufat. Chtěl zničit židy, zahubil jich mnoho, ale způsobil, že svědomí světa se postavilo na stranu těch, kteří zbyli. Když po konci války hitlerovské fakta byla odhalena, svět se styděl za to, čemu nedověděl zabránit. A přiznal židům onu úctyhodnost, která pochází z utrpení. Mrtvé nebylo možno vzkřísit, ale bylo možno omluvit se živým, dát jim právo na reperace a na vlastní stát. Hitler chtěl zničit židy, ale povýšil je.

Jak dlouho však vydrží jeden cíl v širém světě, zejména v rychle se měnícím světě? Přišla nepředvídaná arabská renezanace, "Třetí", afro-asijský svět neustupně sleduje své vlastní cíle, sovětům je vhod připomínat, že jsou spoluvůdci státu Izrael. Ve své osamocení na Středním východě tento stát je vystaven velkým vnějším nebezpečím. Snad prodělává

i krizi vnitřní, pokud možno mlčenlivě.

Jestliže počet těch, kteří se chtějí z určitého státu vystěhovat, převyšuje počet těch, kteří se do něho chtějí přistěhovat, co to znamená? Nemůže to znamenat nic jiného než, že přitažlivost státu jakožto útulku oslábá. Je fakt, že fronta žadatelů o vízum stojí v Izraeli před americkým a kanadským vyslanectvím. Důvody jsou srozumitelné. Izrael prodělává už několik válek, novou nikdo nepokládá za vyloučení. Život v Izraeli není snadný, práce bývá tvrdá, stát se drží svědomitého finančního hospodářství, daně jsou vyšší než jinde. Počet kariér ve svobodných povoláních je omezený. Devět izraelských dirigentů je už v Americe. Početní převahu v zemi mají orientální židé, kteří přišli v davech z Asie a severní Afriky. Přes všechnu ideologii židů evropského původu se mezi nimi necítí doma.

Přátelé Izraele starostlivě hledí zjistit jak Izrael rozumí své situaci. Bylo by zcela ne-realistické, kdyby očekával, že palestinská otázka časem vystydne. Pozorovatelé působí starosti, jestliže se mu myšlí spíše na výboj.

Israelská vláda velmi překvapila, když náhle vyhlásila tvrdý osídlovací izraelský program v palestinském území, které, podle obecného usudku, i amerického, Izrael by měl vyklidit. Místo toho vláda Izraele ohlásila, že uvnitř dobytého, čistě palestinského území jsou a budou zakládána izraelská sídliště, jakési to pevnosti. A izraelský ministerský předseda vyzval osadníky, aby ve svém novém sídlišti sázeli olivy. Někteří vzpomenu, že oliva potřebuje 8 let, aby začala nést plody. Osm let — jak strašně dlouhá to doba na Středním východě! Oficiální izraelský výklad je ten, že čím lépe se Izrael na všechny strany opevní, tím spíše zajistí mír. Je to naprosto nesdílený argument v ostatním světě. Podle vši předvídatosti izraelská sídliště, místo aby zajišťovala mír, byla by prvním terčem nové války.

Střední východ je prosyšen citovými, historickými a svatými právy obou stran. Pohled čistého rozumu je krajně nemilý buď těm nebo oněm. Avšak má-li kdo určité pochybnosti o přítomném izraelském stanovisku, může citovat i izraelské autority. Je pan Eban. Byl izraelským zahraničním ministrem po osm let, potom statečným obhájcem svého státu ve Spojených národěch proti přetřetímu a komunistického světa. Tedy žádný cizinec v Izraeli. Dnes mluví z ústraní a říká: čas pracuje proti Is-

raeli. V interviewu se západním novinářem se vyslovil: "Jestliže veřejnost se táže, jakou dohodu bychom měli udělat — to nevíme. Nejlepší, jakou můžeme."

Kdyby pan Eban sám na to neukázal, musili bychom přemýšlet, že vidí situaci, ale nezná řešení. Je upřímný, ale něco mu brání, aby byl praktický. Je-li dovoleno tak říci, snad jsou to tápavé začátky izraelského revisionismu. Ale jak daleko může revisionismus jít, má-li izraelský stát zůstat tím, čím je? Dohoda s Palestiňany zřejmě je tak žádoucí jako nic jiného. Ale, jestliže se skutečně, stane se tak za nynějších poměrů do velké míry podle podmínek palestinských. Jeruzalém bude pod židovsko-arabskou dvojvládou. Vznikne silný palestinský stát, a hranice Izraele na této straně budou prostupny. Izrael bude se musit ustavičně vyrovnávat se silným palestinským vlivem, který někdy bude jako závaží. Co bude se samostatnou tvořivostí, která dosud tak přílivě odlišovala Izrael od prostředí Středního východu?

Některé židovské autority předvídají tuto budoucnost, ale nermoutí se. Ke slovu se přihlásil Nahum Goldmann, předseda Světového židovského kongresu. V dlouhém interview vzpomenu, že roku 1948 byl proti vyhlášení izraelského státu, poněvadž v tom viděl příčinu celé série válek. Práví: "Vždy byla jediná skutečná záruka Izraele: přizpůsobit se hospodářsky i v každém ohledu národům Středního východu. Největší historická chyba sionismu byla, že se staral o všechno možné, ale ne o to, co bylo nejbližší, o Arabů. Spolupráce židovské inteligence, spojná s arabským hospodářským bohatstvím, mohla by ze Středního východu udělat ráj. První prezident Izraele Weizmann řekl, že řešení je v minimu nespravedlivosti vůči Arabům. Bohužel nebyl vyslyšen. Arabové mohou být v deseti válkách devětkrát poraženi, ale my ani v jedné."

To ovšem zní jako nejradikálnější revize sionismu. Sotva si lze myslit, že Goldmann se bere slepě kupředu a nevidí cíl. Má, a nejenom sám, jinou vizi. Podle ní většina židovské tvořivosti se rozvíjí ne v Izraeli, nýbrž v diaspoře, v činnosti židů mezi západními národy. Zde, podle pana Goldmanna, židovská tvořivost má nejvíce příležitosti, více než v Izraeli. Práví: "V mnohých zemích, zejména v Americe, židé dosáhli vrcholu vlivu a tvořivosti." Toto je velké thema — Izrael nebo diaspora. Neupočybne bude dost příležitosti se jím zabývat.

POSTAVENÍ VLÁDY V ANGLII

Poslanci britské Dolní sněmovny se dnes vyznačují dvěma způsoby: jsou jednak nejnižší placení poslanci v Západní Evropě a jednak na ně nyní čeká delší pracovní doba než už dávno před tím. Po návratu ze svatojánské svátků musí být nyní britští poslanci v pohotovosti a připraveni zaujmout na zavolání své křesla, kdykoli bude Dolní sněmovna zasedat. Veškeré úmluvy, že by si mohli přivydělat přednáškami nebo spokojeně žít někde jinde než v Londýně, konservativní opozice hodila přes palubu. Konservativní strana je odhodlána ve zbývajících dvou měsících před letními prázdninami vládu porazit ve hlasování, ať už půjde o cokoli. Podaří-li se jí to ve věci nějaké důležitější zákonné osnovy, pak bude vláda vystavena ještě většímu tlaku, aby vypsala nové parlamentní volby. Na pořadu je několik osnov vlády, které by se mohly považovat za důležité, ale o žádné se jistě nepovede vášnivější debata než ve třetím čtení zákona o znárodnění leteckých továren a loděnic. Konservativci byli před svátky tak rozhořčeni na údajným manévrem vlády v této věci, že nechali padnout také zvaný systém párování. Ten dovoluje — předsedům parlamentních frakcí dojednat absence poslanců na obou stranách Sněmovny tak, aby se to nedotklo celkového poměru hlasovací síly jednotlivých stran. Vláda reagovala na toto ohrožení svého menšinového postavení ve Sněmovně a nařídila laboristickým poslancům plnou účast v době, kdy byly na pořadu celkem nezávažné otázky. Opozice konservativců odpověděla pokřikem, že vláda chce v poslední chvíli změnit program zasedání. Ministr financí Denis Healey odmítl všechny panické záahy na záchranu libry dříve než klesne vůči dolaru na strašidelnou hranici dolar sedmdesát za libru. Konservativní strana požaduje, aby vláda oznámila škrty ve veřejných výdajích a když to nechce udělat, pak by měl ministerský předseda podle ní ustoupit vládě, která by toho byla schopna. Problémem je, že škrty ve veřejných výdajích znamená škrty pracovní příležitosti. To by postavilo zase odbory proti vládě právě v tom okamžiku, kdy potřebuje jejich podporu ve věci protinflačních mzdových požadavků. Ministr Healey by mohl získat peníze i mezinárodní důvěru, kdyby předložil přísný úsporný rozpočet. Mohl by zvýšit daně na takzvané luxusní zboží, třeba alkohol a tabák, zvýšit cenu benzinu nebo dosavadní míru zdanění široké palety spotřebního zboží. Ale zase by vyvolal hněv odborů, které pro příští rok získaly jen minimální zvýšení mezd. Doce-

CO VŠECHNO SOUVISÍ S VOLBAMI V ITÁLII

Živá je v těchto dnech zřetelná aktivita v mezinárodním komunistickém hnutí — aktivita, která souvisí s chystanou konferencí evropských komunistických stran. Tajemník sovětského ústředního výboru Katushev, který byl nedávno v Bukurešti, odevzdal v Bělehradě jugoslávskému prezidentu Titovi poselství sovětského generálního tajemníka Brežněva. Při té příležitosti došlo mezi Titem a Katushevem k diskusi o situaci v mezinárodním komunistickém hnutí. Katushev se radil také s Aleksandrem Grlčkovem, vedoucím jugoslávským delegátem na přípravných zasedáních chystané konference. V Rumunsku byl přes nedělní tajemník jugoslávského výkonného výboru Kurtovic, kdežto vedoucí rumunský delegát na přípravných zasedáních chystané konference Andrei si zajel do Milána k poradám s generálním tajemníkem italských komunistů Berlinguerem. Co se z toho všeho stane, to ukáží příští dny. Nesporné je, že především jugoslávská a italská strana nedávno znovu důrazně odmítly myšlenku obnovování řídicího střediska mezinárodního komunistického hnutí v jakémkoliv podobě. Enrico Berlinguer se distancoval od sovětského systému i za své nedávné návštěvy v Paříži. Prominentní jugoslávský komentátor Milica Šandic k tomu podotkl, že program skutečné nezávislosti každé složky získává stále více půdu. Ovšem, italská komunistická strana je teď uprostřed předvolební kampaně, a ta už z taktických důvodů od italských komunistů vyžaduje, aby se distancovali od sovětských koncepcí. Stranický orgán L'Unita polemisoval například s moskevskou "Pravdou" kvůli jejímu nepochopení potřeby politického a sociálního pluralismu, ke kterému se italská komunistická hlásí.

Za krátko — až se uzavřou volební místnosti v Itálii, se bude ve světě s napětím čekat na výsledek italské volební soutěže, v níž jsou hlavními, nikoliv však jedinými protaženy, křesťanští demokraté a komunisté. Nezapomeňme třeba na socialistickou stranu, jejíž generální taj. de Martine žádal, aby po volbách došlo k dalšímu "otevření polevo". Této straně je zapotřebí vzhledem k situaci právě v těchto dnech věnovat zvýšenou pozornost!

la dobře by se mohly ptát, proč se mají spokojit s takovým málem, když vláda připouští všeobecné zvýšení cen. Ve vši pravděpodobnosti vláda nic takového neudělá, už proto, že nečiností se vystavuje menšímu riziku něco ztratit, než kdyby byla horlivá a dělala příliš mnoho.

DR. MIROSLAV TYRŠ: "VE ZDR

Třebaže je svatou pravdou, že Sokol je organizace nepolitická, snad právě proto, v této politicky komplikované situaci ve světě, je IV. slet v Curychu jedním z nejdůležitějších podniků, který Čs. Sokolstvo v zahraničí ve svobodném světě pořádá. O jak vážný podnik jde, dokazují příspěvky tří jeho prakticky nejvyšších představitelů — mimo starosty Dr. Ant. Hřebíka, kterého se nám nepodařilo kontaktovat: Marie Provazníkové, bývalé dlouholeté hlavní náčelnice a místostarostky nyní; Jarmily Uhlířové, bývalé poslankyně Nár. shromáždění a jednatelky nyní; a Jaroslava Hanuše, pokladníka.

Paní Marie Provazníková

hovořila s AL/EL o zahraničním sokolstvu. Naše první otázka se týkala článku, uveřejněného v čísle 22 AL/EL pod názvem Vídeňští sokolové kolaborují s pražskými komunisty. Doslechli jsme se totiž, že ta zpráva, kterou jsme dostali od našeho evropského spolupracovníka, některé členy zahraničního Sokola podráždila, či mírněji řečeno, vzbudila jejich nelibost. A tak jsme se paní Provazníkové zeptali:

Jaký je Váš názor na onu zprávu?

Zprávička o vídeňských Sokolech mě zamrzela ne proto, že by nebyla pravdivá, nýbrž proto, že dodatek zpravodaje vyzněl tak, jakoby si jej byli pražští komunisti objednali. Doslova totéž nám totiž dělájí pražští komunisti trvale a se zvýšenou intenzitou před každým sletem: chtějí vyvolat v domácí i v zahraniční krajské veřejnosti dojem, že srdečně spolupracují se Sokolem v zahraničí. Vědí, že to by byla jediná cesta jak zničit doma i za hranicemi důvěru národa v Sokol.

Byla tedy ta zpráva pravdivá nebo ne?

Zpráva byla pravdivá. Ve Vídni jsou dvě jednoty, které spolupracují s pražským Svazem tělesné výchovy a sportu, vystaly několik cvičenců na loňskou spartakiádu a za to byli jejich činovníci vyznamenáni. Ale tyto dvě jednoty nemají nic společného s Ústředím československého Sokolstva v zahraničí, které pořádá slet v Curychu a které věrně zachovává sokolskou demokratickou tradici, neslučitelnou s komunismem. Sku-

teční Sokolové v Československu i mimo ně nepovažují tyto dvě jednoty za sokolské nýbrž za zrádce sokolské myšlenky, ale nemohou jim zabránit v užívání názvu Sokol. Odpadlíkům ani nenapadne jet na curyšský slet, ani jim to nemůže napadnout, protože skuteční vídeňští Sokolové je znají a postarali by se, aby se mezi ně nedostali.

Kdo jsou ti, jak říkáte, skuteční vídeňští Sokolové? Pokud víme, mají vlastní župu, proč tedy ty odpadlíky nevyvoloučí?

Vídeňští Sokolové mají svou župu, říkáme jí Vídeňská. Obě odpadlické jednoty, I.-V., která vznikla sloučením bývalých dvou jednot, a X., byly členy župy Vídeňské, ale byly vyloučeny, když se župa usnesla vystoupit z Československé obce sokolské, která byla od sletu v rukou komunistů a tyto dvě jednoty odmítly se tomuto usnesení podříditi. To se stalo asi před 24 lety.

Jaký zájem mohou mít komunisté na zastírání této skutečnosti?

Pokračování Sokola v zahraničí a zejména jeho slety jsou komunistům trnem v oku. Po-

koušeli se o zákaz prvních sletů ve Vídni s odvoláním na neutralitu Rakouska, když neuspěli, snaží se je poškodit a hlavně zakalit jejich ohlas v Československu. Víte, že matení pojmů je jejich živel. Těsně před oběma vídeňskými slety Sokola v zahraničí r. 1962 a 1972 uspořádali veřejné cvičení dvou odpadlických jednot ve Vídni, dovezli k němu z Československa cvičence, hudbu i obecnostvo a propagovali je jako sokolský slet ve Vídni. To způsobilo opravdu zmatek. V Československu se lidé hněvali na ty, kdo je do Vídne na slet, protože myslili, že jedou na slet pořádaný komunisty. Ve Vídni se lidé ptali, co to jsme za Sokoly — když komunisti z Prahy pořádají výpravu na náš slet — mnoho nechybělo a byli by náš slet bojkotovali. Dalo to práci komunistický úklad vysvětlit a paralyzovat. Ve Švýcarsku to mají těžší, protože tam nemají žádnou odpadlickou jednotu. Jsem zvědavá, co si tentokrát na nás vymyslí.

Proč Sokolu v zahraničí tolik záleží na pořádání sletů, které přece jsou nesrovnatelné s někdejšími slety v Praze?

Ovšem že jsou nesrovnatelné i s někdejšími župními slety — nejvyšší ještě s nějakým okrskovým sletem. Ale jejich úkol je stejný: sjednocovat, spojit. Jeden z hlavních úkolů daných Tyršem a Fügnerem Sokolu bylo sjednotit národ, povznést jej nad to, co nás dělí — at' je to náboženství, politické přesvědčení — vzdělání, sociální postavení — a spojit se v tom, co je nám všem společné: zájem o vlast, národ, svobodu, demokracii.

To tvořilo ze Sokola organizaci celonárodní, nadstranickou a proto celým národem uznávanou. To dávalo Sokolu sílu a autoritu k vedení, jak se to projevilo v legiích a po 28.

říjnu, kdy v mladičké republice byl Sokol jediným výkonným orgánem prvních vlád. Toho je nám zapotřebí dnes v exilu víc než kdykoli jindy. Jsme rozptýleni po polovině zeměkoule, vystaveni vlivům prostředí, které se liší od země k zemi. Neubráníme se vlivu prostředí ani sami na sebe, tím méně na své děti. Neubráníme se vlivu ani na své názory politické, sociální a jiné. To nám nemusí vadit. Rozmanitost je zdravá. Ale nad ní musí v našich srdcích a myslích převažovat vědomí, že patříme k sobě, že "jsme jedné krve, ty a já", abych se vyjádřila slovy Kiplingova Maugliho. Že všichni máme kořeny v té zemi, ve které rostly generace našich předků, jejichž gény vytvářely naše těla, povahy a schopnosti, že patříme celou svou podstatou k národu doma.

I když o tom na sletech moc nemluvíme, přece slety samy o sobě nám to připomínají — v setkáních, v poznání, že ti z Austrálie jsou v mnohém stejní jako my z Ameriky, že si rozumíme, že k sobě patříme. Možná, že i některý zatvrzelý junior pyšný na své američanství nebo švýcarství zatouží po větším sblížení s těmi příbuznými protinožci a začne se učit řeči, která je nám společná. To je hlavní poslání sletů. Tělocvik, jako ve všem ostatním, je jen prostředkem.

Sletů v zahraničí už bylo několik. Kde byly? Vidíte jejich vliv?

Toto je čtvrtý slet pořádaný Ústředím československého Sokolstva v zahraničí. První byl ve Vídni ke století Sokola r. 1962, druhý při světové výstavě v Montrealu r. 1967 — třetí r. 1972 zase ve Vídni. Mimo to byly menší slety, žup a okrsků. Průkopnický význam měl slet Evropského o-

krsku r. 1954 v Paříži, na který bychom neměli zapomenat. Jednatel a spiritus agens bratr František Fiedler jej nazval S.O.S. Slet odvážných Sokolů. Tím jistě byl. Kdo to jakživ slyšel — slet v Paříži? A byl! Byla na něm ještě zastoupena poslední jednotka vprchlických táborů Valka a byla na něm zase Vídeň — poprvé po zrušení okupaci vítěznými mocnostmi druhé světové války. Odvaha vítězila a dala příklad. Byl slet Vídeňské župy r. 1956 a tři slety kanadského okrsku. A výsledky? Ty jsou těžko měřitelné, projevují se hlavně ve vnitřním životě jednot. Ale také jsou patrné na růstu sletů — početním i na jejich tělocvičné i organizační úrovni. A jak už samy přípravy na slet působí, je vidět na tom, že během příprav na slet v Curychu nám vznikly v Evropě 2 nové jednoty a jedna v Austrálii po jedné pobočce.

Podle toho se zdá, že očekáváte od tohoto sletu další vzrůst.

Zprávy a přihlášky z jednot tomu nasvědčují. Ale co bychom o tom mluvili. V neděli, 4. července uvidíme.

Paní Jarmila Uhlířová

poskytla Americkým/Evropským Listům následující rozhovor o politickém významu sokolstva:

Jak dnes vypadá Sokolská organizace v zahraničí?

Sokolské jednoty jsou po celém světě, celkem existuje 5 žup a 31 jednot. Byly již pořádány tři jejich slety, ten nynější, v Curychu, je tedy čtvrtý. Předěšlé slety se konaly ve Vídni, v Montrealu a opět ve Vídni.

Jak byste charakterizovala význam sokolských sletů?

Sokolské slety vždy přesahovaly rámec Československa. Budily zájem o náš národ, získávaly sympatie a přátele, v neposlední řadě přispívaly k jednotě Slovanů. Vždyť existoval i Svaz Sokolstva, přestupující zejména přátelství s Jugoslávií. V celém světě bylo o těchto sletech známo, že mají

sokolstvo a pořádají slety. Politický význam sletů je vyjádřením touhy po svobodě. Sokolstvo vždy stálo jako hráz — už před vznikem samostatné republiky. Slet v roce 1912, to byl hlasitý výkřik proti útlaku. V roce 1920, kdy byl pořádán první sokolský slet po válce, činili komunisté rozbižské pokusy, ale ukázali jsme světu, že v ústavě republiky je na solidních demokratických základech.

Jaký význam přikládá sokolským sletům v zahraničí?

Slety svůj národní význam podržely. Chci přitom uvést dva aspekty — vnitřní a vnější. Ten vnitřní spočívá v tom, že je to posílení důvěry, což znamená vzrůst sokolstva,

A V É M T Ě L E - Z D R A V Ý D U C H'!

stmelení Sokolů po celém světě. Vždyť jednoty existuje třeba ve Vella Domenico v Argentině, stejně jako v Johannesburgu v Jižní Africe, severská jednoty je ve Stockholmu a jiná ve Vancouveru na pobřeží Pacifiku.

Druhý aspekt je vnější. Neodlišuje se od sokolského úsilí od jeho založení před 114 lety. Obhajoba lidských a národních práv. Sokolstvo dokazuje svou práci, že se ničím neodchýlilo od své původní cesty, touhy po svobodě, a tím dokazuje celému světu jasně, na jakých základech stojí a co vyznává.

Sokolstvo tedy stojí proti jakékoli totalitě a zpátečnictví? Ano, proto byl Sokol rozpuštěn Rakouskem, nacisty i komunisty. A vždy šlo ovšem také o zabavený sokolský majetek, který šel do závrtných výšek: Tyršův dům, hodnota 26 milionů korun (sokolských peněz), biografy, stadiony a cvičiště.

Jak vidíte budoucnost sokolstva?

Jaroslav Hanuš

napsal pro AL/EL exklusivní článek na téma:

DOBŘE JSME SE TUŽILI

Českoslovenští uprchlíci z roku 1948 už v uprchlických táborech v Německu a Itálii počali zakládat sokolské jednoty. Z nich byla 5. března 1949 utvořena Sokolská župa Dr. E. Beneše se sídlem v Ludwigsburgu, kde byl — za těžkých hospodářských podmínek uspořádán 25. září 1949 župní sokolský slet za účasti 275 cvičenců. Župa vydala také celkem 12 čísel časopisu Sokolské Listy. Poslední vyšlo v listopadu 1950.

V roce 1950, kdy emigranti opouštěli uprchlické tábory a odcházeli do svých nových domovů, jednoty v táborech pomalu zanikaly. V nových domovech byly zakládány nové sokolské jednoty, nejdříve v Austrálii, potom ve Švédsku, v Belgii, v Maroku a jinde. Tyto jednoty byly pak sdruženy v Ústředí Čs. Sokolstva v exilu, které bylo ustanoveno 25.-26. listopadu 1950 v New Yorku. Od ledna roku 1951 začal vycházet sokolský měsíčník Čs. Sokol v exilu. Na žádost některých

va v dnešním komplikovaném světě?

Ideje jsou věčné: člověk — vzdělaný tělesně, duševně a mravně, je nekompromisní ideál demokracie, svobody osobní i národní — pokud budou žít lidé tohoto vyznání, bude žít i sokolstvo. Přežilo těžké zápasy, vstalo vždy vlastní silou — přežije i komunismus.

jednot, které existovaly v Evropě už před rokem 1948, byl v roce 1952 změněn název na Ústředí Čs. Sokolstva v zahraničí, a název časopisu na Čs. Sokol v zahraničí. Sokolové, ještě z uprchlických táborů v Německu se v roce 1954 účastnili sletu evropského okrsku v Paříži. V roce 1955, po skončení okupace Rakouska, přistoupila k Ústředí Čs. Sokolstva župa Vídeňská, čímž bylo sokolstvo v zahraničí sjednoceno v jednu sokolskou organizaci. Za vedení starých sokolských pracovníků, br. A. Hřebíka, sester M. Provazníkové a J. Uhlířové, E. Koppla a řady dalších se Sokolstvo v zahraničí začalo zdárně rozvíjet. První větší sokolský slet byl pořádán už v roce 1956 ve Vídni na oslavu 90tiletého trvání Sokola ve Vídni. Sokolské výpravy přijely z USA, Kanady i odjinud. Po tomto zdařilém sletě byly pak pořádány další, každý vždy mohutnější než ten předešlý. Byl to I. slet Čs. Sokolstva v zahraničí roku 1962 ve Vídni, na oslavu 100letého založení Sokola v Čechách druhý v roce 1967 v Montreálu, u příležitosti světové výstavy, třetí se konal roku 1972 znovu ve Vídni na oslavu 110 výročí založení Sokola.

Letošní IV. slet ve Švýcarsku je ještě větší nežli ty minulé. Bude zlatým hřebem sokolské práce v zahraničí. Koná se v době, kdy Sokolstvo v zahraničí dosáhlo nectušeného vrcholu. Bude se organizace dělit na župy: Austral-

skou, Kanadskou, Rakouskou, Švýcarskou a Západoevropskou.

Čs. Sokolstvo v zahraničí má dnes 31 jednot a dvě další čekají na přijetí. Je největší ze všech československých organizací v zahraničí.

Jaký to úspěch! Roku 1948 se začínalo s prázdnými kapsami. Dnes je to světová organizace, cesta naboru byla však trnitá a kamenitá. Je pravda, že nadšení a vytrvalost jsou základy úspěchu. V dnešním světě je však ke každé spolkové činnosti zapotřebí i trochu peněz. Sokolové to vyřešili po svém. Když v pokladně Ústředí nebylo peněz, platil každý činovník Ústředí všechny výdaje spojené se svou funkcí ze svého. Poštovné, telefony, psací papír, cesty na schůze Ústředí, atd.

Chtěl bych zde zvláště zdůraznit, že až do sletu r. 1962 ve Vídni nebylo v pokladně Ústředí téměř žádných peněz. Teprve tento slet přinesl do pokladny nějakou tu stovku dolarů. Další slety pak pokladnu poněkud obohatily a byla vytvořena menší finanční základna, na které bylo možno budovat další sokolskou práci, to jest vydávat časopis a sokolské tiskoviny. Dnes, tak jako v minulosti, činovníci Ústředí hradí veškeré výdaje s cestami na schůze Ústředí, konané 2x ročně, pobyt v hotelích a zájezdy na slety sami z vlastní kapsy. Nejsou to malé částky. Například: z Chicaga do New Yorku stojí okružní letenka 150 dolarů. Bratr starosta Hřebík během trvání Ústředí, to jest za 26 let, protáhl jen na schůze celých 8 tisíc dolarů. Zájezd na slet do Evropy na 20 dnů pro dvě osoby stojí nejméně dva tisíce dolarů.

To není žádná maličkost. Sokolové však nelitují peněz. Mají vznešenější ideály nad bohatství. Pracují pro blaho vznešených ideálů Tyršových, pro blaho staré vlasti, kam se jednou sokolstvo vrátí — svobodného Československa.

Ted' něco o Sokole ve Švýcarsku: vlna uprchlíků po sovětské okupaci Československa v roce 1968 posílila krajanský život všude, kam přišli. Také Sokol. Ať je veřejné mínění o posrpnových uprchlících jakékoli, sokolstvo v zahraničí má s nimi ty nejlepší zkušenosti. Mnozí sice nepřišli za hranice tak nazí jako ti z roku 1948, ale přinesli si sebou stejné nadšení a sokolského ducha. Komunistický režim je za ta léta nezměnil. Zůstali Sokoly. Ve Švýcarsku se dali ihned z vlastního popudu do práce a z ničeho zakládali sokolské jednoty.

Dnes má Švýcarská župa osm velmi činných jednot. Slet v Curychu bude také ukázkou jejich sokolské činnosti, na kterou mohou být hrdí. Bratři a sestry ve Švýcarsku ukázali světu, že nepřišli za hranice jen "přečkat" dobu okupace. Pustili se do sokolování a dnes tvoří novou sokolskou župu Švýcarskou. Je to další úspěch na poli nejen sokolském, ale také národním. Díky Vám, sokolové ve Švýcarsku.

Čtvrtý slet v Curychu byl plánován dva roky předem. Za účelem získání finančních prostředků na úhradu vydání se sletem byla Ústředím vypsána sletová daň ve výši jednoho dolaru na člena. Dále byla vyhlášena sbírka na sletový fond. Dary byly dobrovolné, daždý dle svých možností. Úspěch sbírky byl velice potěšitelný. Přicháze-

ji peníze z celého světa. Je to výrazem důvěry lidu v naši práci. Děkuji jménem Ústředí Čs. Sokolstva v zahraničí všem dárcům za každý dar a milé průvodní dopisy.

Ústředí vydalo také krásné sletové odznaky, pohlednice a nálepky. Mimoto budou o sletě prodávány také různé upomínkové předměty. Dle zpráv z Curychu, předšletové podniky, to jest seznamovací večírek a kulturní akademie jsou již téměř vyprodány. Také posletová sokolská veselice. Dle těchto potěšitelných zpráv usuzuji, že finančně je slet již zajištěn. Budoucnost sokolstva v zahraničí je spjata s osudem českých a slovenských středisek v jednotlivých zemích nebo městech.

Tam, kde se ještě na dlouho udrží pohromadě krajanské osady, budou existovat sokolské jednoty. Až dosud bylo sokolstvo v zahraničí na neustálém vzestupu a myslím, že v tomto roce dosáhlo svého vrcholu v rozvoji.

Jsem si plně vědom toho, že jednou nás bude ubývat, krajanská střediska slábnout a sokolské jednoty pomalu zanikat. Tomuto vývoji nelze bez příchodu nových přistěhovalců zabránit. I kdyby jednou zanikly všechny sokolské jednoty na celém světě, věřím, že Sokol nezůstane nikdy naším národem zapomenut. S prvním vdechnutím svobody se v českém lidu znovu probudí sokolský duch a Sokol v Československu bude znovu žít a vzkvétat. Sokolstvo je součástí dějin našeho malého národa, je v krvi našeho lidu a proto věčný. Dnes jsme na stráži a až toho bude třeba, budeme se o svobodu vlasti znovu s nepřítelem rvát.

MNOHO ZDARU A PLNÝ ÚSPĚCH

IV. SLETU V CURYCHU PREJE

OTTO F. KUCERA

ZDAR A ÚSPĚCH IV. SLETU

ČS. SOKOLSTVA V ZAHRANIČÍ

FOURTH FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF NEW YORK

1335 FIRST AVENUE, NEW YORK,

nebo 2636 CENTRAL PARK AVE.,

Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10

a 590 East 187 Street, Bronx New York 10458

SPORT

SKONČIL BOJ FOTBALISTŮ
O TITUL I O ZÁCHRANU

Utkání dvou kandidátů na titul, bratislavského Slovanu a Pražské Slavie skončilo bez projevů nadšení. Slávisté prohráli a sen o titulu se, před jejich očima rozplynul. Mistrovský titul vyhrál Baník Ostrava, Jablonec a Třinec sestupují.

• Výsledky posledního ligového kola: Plzeň-Ostrava 0:1, Dukla-Bohemians 1:1, Slovan-Slavia 2:0, Jablonec-VSS 1:1, Lok. Košice-Inter 3:0, Teplice-Trenčín 2:2, Žilina-Trnava 1:0, Třinec-Brno 1:3.

• V předposledním kole II. fotb. ligy vede stále Sparta s 36 body před Frýdkem-Místkem a B. Bystricou. Jedno kolo před koncem soutěže mají naději na postup stále ještě tři mužstva. Sparta využila domácího prostředí a porazila dalšího z privilegovaných adeptů Duklu B. Bystrica, a Frýdek přivezl cenný bod z Převladi. Před posledním kolem hraje Sparta na Kladně, B. Bystrica doma s Kys. N. Mestem a Frýdek doma s Vlašimi.

• Před 13 roky (12.7. 1963) překonal Američan Don Schollender jako první plavec na světě dvouminutovou hranici na 200m kral. časem 1:58,8 min. Kornelie Enderová z Halle (NDR) překonala tuto hranici 2. 6. 1976 jako první žena časem 1:59,78 min. Kromě tohoto "světáku" zaplavala nová na 100m volný způsob časem 55,73 vt. Mistrovství NDR v plavání se stalo vůbec festivalem světových rekordů, kterých bylo překonáno celkem 17, z toho Enderová pět. James Consilman, trenér amerických plavců prohlásil, že ženy z NDR mohou vyhrát všechny

plavecké disciplíny na OH 1976 v Montréalu. Jedinou nadějí má Shirley Babashoff na 200 a 400m kral.

• Dwight Stones, (22, 179 cm, 81 kg) skočil na amerických studentských hrách NCAA ve Philadelphii "Fosbury Flopeni" nový světový rekord 231 cm. Terry Albritton hodil koulí 21,87 cm, Mac Wilkins diskem 70,86 m a Earl Bell ve skoku o tyči překonal latku ve výši 5,567 m.

• Ve II. lize kopané (28. kolo) vyhrály všechny tři vedoucí týmy shodně 2:1, takže se na pořadí v tabulce nic nezměnilo: Dukla Banská Bystrica 35, Frydek-Místek 35 a Sparta 34 bodů.

• Čs. párová čtyřka (Pátková, Bartáková, Marešová, Kašková a korm. Svobodová), která se zúčastní OH v Montréalu dostala novou loď, "ušitou" na míru.

Loď je dlouhá 13.150 mm, váží 58,84 kg (o 10 kg lehčí než standardní typy) a na nejširším místě je 53 cm široká. Čtyřveslíci vyrobila malá dílna Technosportu v loděnici ČVK na Veselářském (Schwarzenberském) ostrově. Cena: 109.000 Kčs. včetně náhradních krákorů.

• V Bratislavě na večerních sport. hrách porazily ve skoku vysokém Milada Karbanová (druhá na ME) a Marita Mračnová olympijskou vítězku z Mnichova 72 Ulrike Mayfarth (184 cm) shodným výkonem 187 cm. Mračnová se již deset let udržuje mezi světovou skokanskou elitou.

• Výbor Horolezeckého svazu ČSTV sdělil na základě zprávy vedení čs. expedice "Himaláj 76" na velehoru Makalu, že po splnění úkolu a při sestupu v těžkých povětrnostních podmínkách je nezvěstný člen čs. expedice Karel Schubert.

• TJ. Vyškov se stal potřetí za sebou mistrem Československa v ragby.

• Roger Pyttel (19) z NDR překonal čtyři roky starý světový rekord Marka Spitzze na 200m motýlek (2:00, 12 min.) časem 1:59,63 min. a prorazil tak jako první plavec na světě hranici dvou minut.

V tomto znamení zvítězíš

Jan Beneš

Jméno Pavla Javora, ani občanské jméno básníka skrytého za tímto sládkovskou lyrikou zavánějícím pseudonymem, nenalezneme ve slovnících českých písničích autorů vydávaných v Praze. Je mnoho jmen, která tam nenalezneme, a Pavel Javor je tedy vlastně jen jeden z mnohých. Jeden z těch na kom lze demonstrovat nerytířskou provázející budovatele socialismu a jiných blážeností historií víc než jejich vlastní ideologie. Ideologie podléhá změnám, nerytířskost zůstává konstantní.

Jenže, kdyby měla česká ba i slovenská literatura spočívat jen na autorech a dílech uznávaných komunistickou literární kritikou, byli bychom národem s výrazně chudým písemnictvím a s literární tvorbou podle které bychom si jen těžko mohli ušití představu o národní kultuře. Naštěstí je dostatečně známo a dostatečně prokazatelné, že tvorba a služba politické partaji (respektive jejímu momentálnímu establishmentu) jsou dvě naprosto rezdílné a antagonisticky se potírající tendence. Postulát tvorby vylučuje totiž lež a přetvářku. V případě poesie a lyrické navíc (a Pavel Javor je především lyrik) pak zde je ještě i cosi zvané lexikálně krásno. I to se snáší se službou gangsterské cause dost těžko. Či jen těžko obstává je-li k takové službě okolnostmi přinuceno. Naštěstí pro Pavla Javora i pro jeho tvorbu žije básník v exilu. Zahanbující pro svět, na kterém žijeme, obdivuhodné zamyslíme-li se jen docela málo nad tím co vyžaduje tvorba a co si vynucuje exil.

Proč to všechno? Je to neuvěřitelné, ale Pavel Javor, ta hromotluská postava básníka vypadající spíše na mlynářského chasníka či povoláním se minuvšího drvoštěpa, bude tohoto června Léta Páně 1976 oslavovat už šedesátku. Řekli jsme, že Pavel Javor žije v exilu. Dodejme také, že v Kanadě, a ať předurčen tvorbou a tvorbě bylo to především jeho sedlácké a chlupaté jádro a nikoli dokterát, byla to především postava mlynářského pomocníka či zběhnuvšího drvoštěpa,

Jubilant, básník Pavel Javor (Jiří Škvor) ve vzácné chvíli nerušeného odpočinku.

kterým se tento navýsost lyrický básník udížel nad vodou a ne právě špatně obstál, když mu jako tolika jiným nezbylo než v cizí zemi dojídat kaši zavařenou špatnou politikou a špatnými politiky. Ale třebaže cesta od kovbojského pomocníka k universitní katedře a k redaktorství v CBC je nejméně tak dlouhá jako cesta z Čech do Kanady, nakonec nade vším a ve znamení poesie, zůstává básník, jen a jen básník předurčený tvorbě, byť rovněž i osudu, že prozatím tato tvorba nebude vydávána v bibliofilských edicích z Vimperka a nebude prozatím memorována školní mládeží jako součást národního odkazu. Tím větší a lepší svědectví o síle básníka i o síle tvorby. O básnickové síle a víře v tvorbu. Nevím zda je mezi českými spisovateli a básníky v exilu (a Pavel Javor je i prosaik) někdo starší, ale pravděpodobně není mezi námi nikdo, kdo by patřil k českému písemnictví tohoto století natolik jako Pavel Javor, lyrická duše a zachmuřený hromotluk.

Tohle nemá být literární kritická studie o významu Pavla Javora (ale publikoval i pod svým občanským jménem Jiří Škvor) pro českou literaturu. Tohle má být kytička k šedesátce, smeknutí u okraje cesty, pozvednutí pohár. To vše pro básníka, který se nenuť k modernosti a necítí potřebu vyznávat se v křeži. Básníka, jehož ego nedokázalo zlomit ani šestadvacet let exilu, ale jehož poesie nám patří vším čím umíme patřit sami sobě. Ony po-
divné a nesmazatelné podoby z dětství a ony neopakovatelné a prosté okamžiky, které nám utkvívají v paměti neznámo proč. Což je co i s čím můžeme u Pavla Javora počítat. Je to autor, který neztrácí čas bilancemi. Tím méně uvěřitelná je ta, šedesátka, tím víc k ní blahopřejeme. Být básníkem a být mužem je zatraceně víc než být na seznamu oficiálních básníků.

Telegraficky ze světa

Andrej Amalrik, sovětský dissident, který prošel řadou vězení, dostal od vlády pro sebe i svou ženu vizum do Izraele. Tam se však nehodlá usadit. Po přednáškovém turné v západní Evropě chce žít v USA. • V Berlíně byli zatčeni tamní tiskový mluvčí sociálně demokratické strany Heinrich Burger a jeho manželka. Jsou obviněni ze špionáže pro NDR. • Podle US odhadu má Sýrie v Libanonu momentálně 13.000 vojáků. • Duch Helsinek? Podruhé v letošním roce byli západní vojenští pozorovatelé pozváni na manévry sovětských vojsk, tentokrát do Leningradu, na západ od něhož, u finských hranic proběhne velké vojenské cvičení za účasti 25.000 vojáků a množství letadel. • Dvě 56tunové rybářské čluny, patřící Jižní Koreji byly v mezinárodních vodách zajaty sedmi stotunovými čínskými loděmi a odtáhnuty zatím neznámo kam. • Čínská vláda oficiálně oznámila, že předseda Mao Ce-tung nadále nepřijímá přední politické osobnosti, které navštěvují Čínu. Znamená to pravděpodobně, že Mao je vážně nemocen, ale nechybějí pověsti, že zemřel. • Izraelský předseda Rabin prohlásil, že jestliže by měl libanonský mír být zaštiťován syrským nebo palestinským dohledem v zemi, znamenalo by to ohrožení zájmů Izraele a rovnováhy celého Středního východu. • V Británii se projednává návrh zákona o zákazu veřejného (například pomocí inserátů v tisku) náboru žoldnérů. • Vietnamské takzvané siednocené národní chromáždění vydalo prohlášení, že bude "krutě trestat politicky zatvrzelé živly". Zdá se, že rudý teror na sebe rodí d'leho žetoto. Za účelem získání zbraní z první ruky o celkové situaci v Číně, vysílá prezident Ford do Pekingů Hugh Scotta, vedoucího republikánů v Senátu.

Č.S.A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy životních pojištění plně zabezpečujících vaši ochranu. — Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

RUDOLPH PEŠEK, 145 87 Seventh Ave., Whitestone, L.I. N.Y. 11357 — tel. (212) 767-9746
GEORGE POSPISHIL, 24 West End Ave., Westwood, N. J. 07675 — tel. (201) 664-6511

ANEBO PŘÍMO:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"PIONEER OF FRATERNAL LIFE INSURANCE"

CSA PLAZA, 2701 S. HARLEM AVENUE, BERWYN, IL 60402

Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

